

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Reforma electorală.

Sibiu, 26 Aprilie n.

Decretele de numire ale noilor miniștri au fost publicate în numărul de ieri al foii oficiale maghiare, iar pentru punerea jurământului membrilor noului cabinet ungar se vor prezenta mâine, Sâmbătă, în fața Maieștii Sale. Luni apoi va avea loc prezentarea noului guvern în fața dietei, cu care ocaziune domnul prim-ministru, *Lukács László*, își va espune planul de muncă, programul de acțiune.

Va insista asupra necesității votării legilor militare, în textuarea lor originală, deci neschimbate, dar va accentua și necesitatea votării unei legi electorale, puse pe baze largi democratice. Poate că-și va comunica domnul prim-ministru și principiile fundamentale, pe care crede că va putea fi clădită aceasta lege, și pe care, în parte, le cunoaștem deja, din ziarele maghiare, cari stau aproape de noul guvern.

Domnul ministru-prezident vrea, ca actualele cercuri electorale se rămână și mai departe, așa cum sunt, cu alegători după cens, dar censul se fie unificat și redus. Să nu fie adecă altul censul pentru Ungaria și altul, mult mai urcat, pentru Ardeal, ci unul și același pretutindenea, și să nu fie cel vechiu, un sfert de sesiune urbarială pentru țărani, ci altul, mai mic, poate că o anumită sumă de dare anuală de stat.

Afară de cercurile electorale existente, 413 la număr, s'ar mai crea apoi 100 de cercuri nouă electorale, astfel, ca numărul deputaților dietali se fie în viitor mai mare. În aceste 100 de cercuri nouă, dintre cari treizeci ar cădea pe orașe și șaptezeci pe sate, ar avea drept de alegere fiecare cetățean de stat, trecut de 26 de ani, care știe ceti și serie.

În orașe votarea are să fie secretă, iar pe sate votarea să se facă pe față, dar pe comune, respective pe notariate.

Pe calea aceasta domnul ministru-prezident crede, că numărul alegătorilor s'ar ridica la două milioane și jumătate, deci am avea de două ori și mai bine atâta alegători, ca astăzi, pentru că ar crește în mod însemnat numărul celor îndreptățiți să-și dea voturile în cercurile actuale electorale, prin unificarea și reducerea censului, — iar în cele 100 de cercuri noi electorale vor avea drept de alegere toți cei ce pe baza sufragiului universal pot se fie trecuți în listele electorale.

Acest sistem de alegere domnul prim-ministru îl contemplează numai pentru două cicluri parlamentare, deci pentru zece ani, iar după expirarea acestor ani de tranziție se va introduce votul universal în toate cercurile electorale, vechi și nouă.

După cum cetim în ziarele din capitală, atât contele Tisza, adevăratul conducător al partidului guvernamental, cât și contele Andrássy, șeful disidenților, ba poate chiar și Kossuth, aprobă aceste principii fundamentale ale domnului ministru-prezident, după cari vrea să înăpuiască noua lege electorală, dar nu le aprobă domnul Jus'h și partizanii sei, cari cer vot universal în toate cercurile electorale, vechi și nouă, și cer votare secretă în toate cercurile, la orașe și la sate, pentru că, zic ei, numai așa se poate asigura curățenia și libertatea alegerilor.

Vom vedea acum, dacă dl ministru-prezident va căuta să se apropie mai bine de Justiști, chiar depărtându-se puțin de ceilalți, pentru a asigura în dietă trecerea legilor militare, ori rămâne pe lângă principiile sale, și atunci suntem tot acolo unde am fost: ordine și stări normale nu vor fi în dietă, ci obstrucție crâncenă, ca mai înainte, până la inevitabila disolvare a dietei?

Situația deci, așa cum o vedem astăzi, nu e deloc, nici clară, nici sigură. Dar poate că se va limpezi ea luni, când dl prim-ministru cu propriile sale cuvinte va spune în dietă, ce vrea, ce promite, și ce aduce, pe seama celor ce așteaptă dela el multe și bune lucruri?

Adunare de protestare. Credincioșii bisericii gr.-catolice române vor ținea a treia zi de Rusalii, în 28 Maiu n. o mare adunare de protestare în contra înființării episcopiei greco-catolice maghiare. Așa s'a hotărât într-o conferință, ținută Marți în Budapesta. Pentru punerea în lucrare a acestei hotărâri, s'a ales un comitet aranjator și un comitet executiv.

Intrunirea comitetului. Luni s'a întrunit în Budapesta comitetul central executiv al partidului național român, pentru a se pronunța asupra situației generale politice din țară, creată pe urma demisionării vechiului și a numirii noului guvern. Comitetul a invitat clubul deputaților români, ca la proxima ocaziune să dea expresiune în dietă punctului său de vedere, care e, că partidul nu are încredere politică în noul guvern, sprijinit pe partidul muncii și pe principiile generale de guvernament ale acestuia. S'a hotărât apoi continuarea luptei pentru votul universal, egal, secret, cu votare după comune.

Rectificare. Ziarul „Gazeta Trans.” în Nrul 76 din 6/19 Aprilie a. c. la călcăiul raportului seu special dela sinodul arhidiecezan publică o hotărâre, pe care ar fi luat-o — la propunerea părintelui protopop *Dr. Vasile Saftu*, — deputații clericali într-o constatare particulară. Hotărârea publicată e următoarea: „deputații sinodali, cu deosebire cei din cler, să afle o modalitate, cum să se satisfacă pe viitor îndreptățița dorința a învățătorilor noștri să fie și ei după cuviința reprezentanți în sinod și congres”. (Sublinierea e a „Gazetei”). Am întrebat pe toți protopresbiterii-deputați sinodali, despre cari am aflat, că au luat parte la constatarea amintită, și din partea tutu-

roa am primit asigurarea, că hotărârea publicată în „Gazeta” e o simplă născocire. Ei nu puteau lua hotărâre într-o afacere, care nu cade în cercul lor de competență. Hotărârea din gazeta brașoveană a fost intenționat iscodită, ca să justifice ulterior o promisiune dată din partea propunătorului, care în cazul de față — foarte probabil — a făcut și pe raportorul „Gazetei”.

Sărbările jubilar

ale societății academice „Petrul Maior” din Budapesta.

Serbările jubilar ale societății academice „Petrul Maior” din Budapesta nu au decurs într-o manieră așa cum au fost ele contemplate dintru început, pentru că partea cea mai însemnată a lor, — *ședința festivă*, — a trebuit să fie contramandată și nu s'a ținut. Motivele pentru cari a fost contramandată, unii le cantă și găsesc în faptul, că după ce la ședința a fost invitat și rectorul universității din Budapesta, iar acesta a numit locuitor al său pe domnul *Dr. Iosif Siegescu*, deputat dietal și profesor de limba și literatura română la universitatea din capitală, — care nu e simpatic publicului românesc, — era temere, că se vor înscena demonstrațiuni în contra lui, și astfel pentru evitarea scenelor neplăcute ședința festivă nu s'a ținut; pe când alții, cei mai desaproape interesați, afirmă, că nu dl Siegescu a fost motivul contramandării ședinței festive, ci faptul, că domnul *Parteniu Cosma*, care avea să președea ședința festivă, a depeșat Sâmbătă d. a. din Sibiu, că din motive sanitare nu poate pleca la Budapesta.

Despre decurgerea serbărilor dăm următorul raport:

Serbările s'au început Sâmbătă sara, cu obicinuita sară de cunoștință, la care au luat parte mulți fruntași ai vieții noastre publice, sosiți din acest prilej la Budapesta, și aproape întreaga colonie română din capitală. Vorbiri au rostit domni: *Groza*, președintele societății „Petrul Maior”, *Dr. Teodor Mihali*, *Dr. Vasile Lucaci* și *Dr. St. C. Pop*. Lumea românească a petrecut mult împreună, în bună voce și bună dispozițiune.

Duminecă dimineața, la orele 10, s'a oficiat apoi un serviciu divin în capela română din casele fundației Gozsló, prin *P. C. Sz*, Potosințul *Roman R. Ciorogai*.

FOIȘOARĂ.

Misiunea episcopilor Gherasim Adamovici și Ioan Bob la curtea din Viena în 1792.

De Dr. Ioan Lupăș.
(Urmare)

Dacă episcopul Ioan Bob a făcut în dietă această declarație, lucrul e explicabil din mai multe motive. Întâi lui Bob îi lipsea îndrăzneala și spontaneitatea marelui său antecesor *Inocențiu Klein*, când în fața dietei întregi era singurul chemat să susțină și apere o cauză atât de mare. Apoi se va fi gândit, că răspunzând cu duhul blândității, va reuși să înduplece staturile ardeleni a rezolvi favorabil măcar petiția înaintată de clerul greco-catolic deosebit de marele „*Supplex libellus*”. Această combinație a lui Bob n'ci nu a fost greșită. Staturile au recunoscut privilegiile clerului unit. Astfel Bob putea să înștiințeze prin epistola sa din Cluj (11 Aug. 1791) pe episcopul *Orăzii Ignatie Darabant*, că nici din partea comisiunii, nici din partea dietei privilegiile clerului unit n'au fost nici de cum trase la îndoială („*Cleri uniti privilegia ne in minimo quidem disputantur*”).

Felul respingător, în care dieta ardeleană din 1791 a cercat să treacă la ordinea zilei peste cele cuprinse în „*Supplex libellus*” a trebuit să provoace însă o adâncă nemulțămire în toți cei ce credeau, că a sosit vremea ca po-

porului român din Ardeal să i se ușureze încâtva soarta amară.

Protopopii ortodocși, 29 înși, întruniți la 14 Septembrie 1791 la Sibiu, ca să prezinte omagiile lor de fidelitate către *Leopold al II-lea*, aflând despre directă a nefavorabilă, în care porniseră staturile ardeleni rezolvirea postulatelor din *Supplex libellus*, profitară de această ocazie spre a da episcopului *Gherasim Adamovici* o plenipotență formală, ca împreună cu 1 sau 2 bărbați vrednici aleși dintre protopopi și cu alții, pe cari îi va alege eventual (nefors) clerul greco-catolic, statul militar și civil al Românilor, să poată stărui la locurile convenite pentru câștigarea drepturilor și pentru dobândirea unei mângâieri la „dreptele cereri cuprinse în menționatul *supplex libellus* și înaintate la prea milostivul tron regesc” („*ad justas nostras preces in mentionato nostro supplice libello uberius explanatas et Clementissimo Throno Regio porrectas*”).

În petiția din 17 Sept. 1791 cu care transpun cei 29 protopopi această plenipotență episcopului lor *Gherasim*, dau expresie durerii, ce i-a cuprins înțelegând, că al lor *supplex libellus* a fost socotit numai ca un făt al unor oameni tulburători (cum dolore intellegimus, quod supplex idem noster libellus faetus inquietorum quorundam tantum hominum judicaretur) și spun, că el este în adevăr fătul națiunii întregi, care fiind asuprită peste măsură și spoliată de drepturile, ce i se cuvin, nu s'a mai putut odihni ca starea sa înrăutățită, strâmtorată și desprețuită (dar patriei foarte folositoare) să nu o descopere la unsul Domnului, la tatăl tuturor și la împărtășitorul de dreptate, cerând cu glas stă-

ruior convenita ușurare și împărtășire de drepturile obștești ce li se cuvin.”)

Pe baza plenipotenței și a petiției date de protopopi episcopul *Adamovici* cere dela guvern încuviințare, ca să poată călători la Viena, spre a interveni la tronul regesc în interesul poporului român, după cum îl obligă cererea protopopilor („obligans me ad assumendum eorundem negotium petitorium et coram Augustissimo Throno Regio proponendum ac elaborandum, ut particeps reddatur Valachica plebs iurium essentialium concivilitatis”). Deși răspunsul guvernului întârzia mereu, în Sibiu se făcură în cursul lunii Octomvrie pregătirile necesare spre a respinge afirmațiunile nedrepte și injurioase, cu cari a cercat dieta din Cluj să se achite de o problemă atât de importantă ca aceea, a cărei soluție se solicită prin „*Supplex libellus*”. În 20 Octomvrie 1791 *Adamovici* înștiințează pe mitropolitul *Stratimirovici*, că „apărătorul nostru se silește bine, pe lângă aceea unul dintre ai noștri serie (copiază)”. Păcat că o precauțiune cam exagerată l-a oprit pe *Adamovici* a indica în această epistolă numele apărătorului și al scriitorului, cari amândouă ar fi de interes pentru noi.

Încuviințarea, ce întârziase a o da guvernul ardelean episcopului *Gherasim* spre a putea călători la Viena, i se acordă la 25 Octomvrie chiar din partea monarhului ceeace i-a și comunicat în scris cancelarul aulic *Teleki*. Bazat pe această încuviințare prea înaltă episcopul cere încă odată și dela guvern voie, ca să poată pleca la Viena. Deși nu e cunoscut, în întregime, textul răspunsului dat de guvern

*) Cf. „Unirea” an. X. nr. 38 pag. 313.

*) Rev. Teol. pag. 422.

riu, asistat P. C. Sa Protosinceleul Ghe-
nadie G. Bogoieci și de preotul militar Ioan
Pap. A cântat frumos un cor studențesc.

După terminarea fi nsei liturghii s'a
făcut parastas pentru odihna sufletelor
membrilor decedați ai societății „Petru
Maior” și ale tuturor sprijinitorilor ei, tre-
cuți la cele eterne.

Din acest prilej P. C. Sa, Protosin-
celeul R. R. Ciorogariu, a rostit o frumoasă
cuvântare, spunând în es, cumcă faptul,
că se oficiază un parastas în amintirea ne-
uităților decedați ai societății „Petru Ma-
ior”, care sărbătorește 50 de ani de la în-
ființarea ei, dovedește, că generațiile, cari
au urmat, au știut să păstreze și să înfi-
țezească tradițiile de cari s'au condus mem-
brii dispăruți. Această legătură dintre ge-
nerațiile trecute și cele actuale constituie
o probă evidentă, că cei de azi sunt pur-
tătorii aceluiaș ideal, care a înflorit pe
antemurgătorii lor!

Marii bărbați, cari au servit drept
pildă tinerilor de astăzi, au fost și ei odată
tineri, și printre ei încă au fost studenți
săraci, neavând de cât o singură comoară:
iubirea de neam.

Este puternică această iubire de neam!
Mai puternică decât ori ce altă putere lu-
mească.

Ne așteaptă un frumos viitor. Sunt
sigur de aceasta, — a spus P. C. Sa, —
căci numai acel neam poate să depue spe-
ranțele în viitor, care trăsește prin tradiție.
Unde înmintele sunt pângărite, nu mai
poate fi viață. Studenții, actualii membri ai
societății „Petru Maior”, au adus cu ei de
acasă doina și cântecul și l'au potrivit aci
la lumina științei, care a imprimat tutu-
ror faptelor conștiința națională adusă de
acasă. Toate le-au folosit pentru un singur
ideal, pentru neamul românesc. În fața a-
cestui moment solemn nu am putut să tac.
În fața trecutului glorios și a generațiilor
cari înțeleg acest trecut și urmează tradi-
țiile, împlor binecuvântarea lui Dumnezeu.
Faceți cerul, ca aceste tradiții să ducă cu
vrednicie la binele și înălțarea neamului
românesc!

Avea se urmeze, după serviciul di-
vin, ședința festivă, care înră, cum am
spus, nu s'a ținut.

La orele 2 și jumătate lumea s'a adu-
nat în frumoasa sală a societății „Pester
Lloyd” la benchetul festiv, la care au par-
ticipat peste 400 de persoane.

Primul toast l'a rostit domnul George
Pop de Băsești, ridicând piharul întru sana-
tatea Maiestății Sale, Împăratului și Rege-
lui nostru Francisc Iosif I., — căci lui Dam-
nezeu și Maiestății Sale avem a mulțumi,
că în anul trecut am putut ține marele
jubileu al „Asociației” și acum putem
serba jubileul societății „Petru Maior”.

A răspuns studentul V. Groza, presi-
dentul societății „Petru Maior”, care a
spus, că cea mai mare ferioare este a fi
astăzi membru al societății „Petru Maior”.
Salută oaspeții și reprezentanții tinerimei
universitare din Viena, Cernăuți, Cluj și
Semiș.

Domnul Emanuel Ungurian, avocat
în Timișoara, ridică piharul, în numele oas-
peților, pentru societatea academică „Petru
Maior”, dorindu-i activitate mănoasă.

În numele societății „România Jună”
dela Viena vorbește dl Marmeliuc, aducând
urări de bine societății surori din Buda-
pesta.

Domnul Stefanelli, președintele „Juni-
mei” din Cernăuți, salută societatea „Petru
Maior” în numele studenților basoveni.

Domnul Dr. Rusu împărtășește socie-
tății „Petru Maior” salutul și felicitările
tinerimei universitare române din Cluj.

Vorbeste apoi P. C. Sa, Protosinceleul
Roman R. Ciorogariu, închinând întru săn-
tatea tinerimei, purtătoarea tradițiilor trecu-
tului.

Studentul Petran închină în onoarea
patronilor și patroneselor serbării, mai ales
în onoarea domnilor P. Cosma și Emanuel
Ungurian.

A mai vorbit Dr. Horia P. Petrescu,
în numele presei române, dl Balamace în
numele macedo-românilor și Teicu, care a
închinat întru sănătatea scriitorilor pre-
senți.

S'au citit numeroasele telegrame și
surisori, sosite din toate părțile la adresa
societății.

Banchetul s'a terminat la orele 6 sara.

Sare, la orele 9 s'a dat concertul, cu
un succes strălucit. A excelat doamna Ana
Voileanu, din Sibiu, doamna Herbay, și cân-
tăreții noștri: Ionel Crișan, Marcuș și Ra-
dulescu.

Luni la orele 11 s'a ținut o ședință
a membrilor vechi ai societății „Petru
Maior”, improvisată într-o ședință festivă,
în care s'a decretat înființarea unui *cămin
studentesc* în Budapesta. S'au votat statu-
tele și s'a ales comitetul societății consti-
tuite în acest scop.

Luni sara a fost balul, care a ținut
până în zori de zi.

Dela sate.

Inmormântarea parohului Tovie Popa din Suligete.

Comuna Suligete (tractul Devei) în
zina de 7/26 Aprilie a îmbrăcat haina do-
liului, căci a petrecut la cele eterne pe
părintele său înăunț și apăsător de 70
ani ai vieții pământești și 35 ai preoției,
pe Tovie Popa.

Des de dimineață din toate direcți-
unile s'au concentrat locuitorii satelor în-
vecinate spre a i da cinstea cea mai de
pe urmă vrednicului preot repostat.

Cu dânsul s'a dus din mijlocul no-
stru un preot venerabil, cu temperament
violet, înasfășător; am pierdut din rândul
părinților mai bătrâni pe unul, care prin
înăsouta sa inteligență, rara pricepere și
cunoaștere a vieții și prin neobosită acti-
vitate economică și-a eluptat vază și res-
pect, atât sieși, cât și familiei sale.

Răposatul în Domnul era un bun
sfătuitor și sincer prieten al celor mai ti-
neri, și fizicul lui robust și impunătorul
său trap da nădejde de a-l vedea încă mulți
ani în mijlocul nostru.

La orele 3 p. m. protopresbiterul
tractual P. O. D. Dr. I. Dobro incurjarat
de preoții: Em. Șinca, N. Șinca, N. Po-
povici, G. Copor, Avram Glava, Alesan-
dru Stoica, Ioan Popa din tractul Devei,
Serafin Oleriu, Octavian Albani din tract-
ul Iliei, I. Ivan din tractul Zarandului, a
început prohodul, care a făcut impresie
duioasă prin observarea minuțioasă a ti-
picului presbiter.

Clasica și pătrunzătoare vorbire a
șefului tractual, blândeța expresiunii cât
și îngrijirea părintească față de cei mai
de aproape ai preotului răposat, ne-a în-
tărit în credință, că vrednic șef are trac-
tul scutit de Dzeu al Devei.

Strana a ținut-o cântărețul frate S.
Rusan, ajutat de preotul Alex. Stoica, în-
vățătorul Stănilă și alți cântăreți buni ai
satelor.

La mormânt cel mai tânăr dintre
preoții asistenți din tractul Devei, Em.
Șinca, prin câteva vorbe își ia rămas bun
de la bunul povățuitor, sincer părinte și
frate în Cristos.

Sfârșindu-se ritualul presb. tractual
însoțit de preotul Em. Șinca și O. Albani
îndeplinește sfeștania obișnuită.

Se purcede la predarea oficiului pa-
rochial. Nou denumit administrator pa-
rochial, Teod. Popa, primește cele rămase
în bună rânduială.

Era târziu, deja ziua se pleca spre
seară, când a urmat luarea pomenei obi-
cnuite.

La sfârșitul pomenei veteranul pa-
roh Serafin Oleriu în glas duios a cântat
irmosul „Luminează-te, noule Ierusalime”,
iar protopresbiterul tractual prin o caldă
agărire adresată celor mai de aproape își
exprimă mulțămitele sale și ale tuturor
și cu aceasta să ridică ultima dare de
onoare a ferioitului întru Domnul Tovie
Popa.

În numele familiei mulțamește pa-
roh Octavian Albani, făcând cuvenita amin-
tire despre vrednicie, tactul șefului trac-
tual, care din comitatul Făgărașului, venit
cu dorul de muncă, prin înordată acti-
vitate dă dovezi clerului său de mir, cum
trebuie să cultive via cea sădită de mâna
Domnului.

Momente însemnate, duioase vor ră-
mănea acestea în cronică parohială Suligete,
căci clerul popular „ține minte” cum se
face pomenirea cu laude a celor iubiți
ai săi.

Iar tu noule Ierusalime, luminează-te,
căci în urma învierii fiului tău, cu nădej-
dea firmă a învierii se apropie oătră tme
sufletul bunului preot, servitor al Tăv, re-
posatul Tovie Popa.

În vezi pomenirea lui!

O.

AMVONUL.

Predică despre dreapta folosință a bunurilor de G. Fl. Preghereanu.

Drept răsplătă pentru o viață petre-
cută în frica de Dzeu și bogată în virtuți
creștinești, sfânta noastră biserică ne pune
în vedere câștigarea împărăției cerurilor.

Pentru a ne îndreptăci mai ușor de
aceasta, ea ne dă și îndrumările de lipsă,
parte arătându-ne calea, pe care umblând
mai ușor putem pătrunde în lăuntrul aco-
lei împărății, parte punându-ne la înde-
mână armele de luptă, prin cari cât mai
lesne să putem înfrunța primejdiile, ce ni
le pregătesc vrășmașii ferioirii noastre, pre-
cum sunt de pildă multele ispite, petimi
și păcatele de tot soiul.

De aceste mijloace, ce ni le pune bi-
serica la îndemână, trebuie să și facem în-
bunțarea cuminte, căci numai așa putem
raporta biruință, evăduind această împără-
ție de mărire, și ferioare ce ne-o făgădu-
ește biserică întoamă, după cum și o orste
bine deprinsă la ordine, ușor se poate face
stăpân pe o cetăție dușmană.

O ușurată și nechibzuită deprindere
a armelor de luptă, de cari ne folosim în
viață, nu numai că ne zădărnicește biru-
ința, dară prin primejia ce o ascund ele

într'însele. ne putem alege cu pagube,
multe neajunsuri și nefericire, cu totală
amăgire.

Despre o astfel de puternică armă
de luptă, prin care pe cât ne putem sluji,
pe atât ne putem agonisi și osândă și stri-
căciune sufletului și trupurilor noastre, și
adeșă despre adunarea de bunuri lumești,
de avuție, voșea să vă vorbesc în cuvân-
tarea mea de azi, și adeșă arătându-vă ro-
sul bunăvătii lumești și feul potrivit
de a le folosi spre binele nostru, și pe
de altă parte atrăgându-vă luarea aminte
la primejia ce o ascund într'însele, fă-
când o întrebuintărea rea din e'e.

Vă rog, dară să mă urmăriți cu bă-
gare de samă, pentruca cele auzite aici
să vă fie un izvor de binefacere, de bine-
cuvântare și de îndemn, întru delaturarea
pedecilor, ce stau în calea câștigării vieții
de vezi.

De adevărate pedeci pot fi privite
bunurile trecătoare. Și care, care să fie
pricina?

Iată întrebarea, la care de bună samă
fiecare din dvoastră, cu mare nerăbdare
așteaptă o deslegare. Îmi voi pune dară
de întâi la vorbirea mea de azi, toc-
mai lămurirea acestei taine, adeșă care
strângerea de avuție ne înlesnește calea
spre ferioare, sau din contră ne pricinuiește
mai mult o pedecă de neînălțat întru
ajungerea aleelele.

Din capul locului trebuie să vă spun,
că în această privință judecățile singura-
țiilor osmeni învățați sunt deschilinite.

Zice adeșă în firea omului — oștim
cu toții — ca el să se nevoiască a-și aduna
cu sârguință bunuri și mijloace de trai
cât mai numeroase.

Mai ales vremurile de azi cu condi-
țiile de trai înăsprite și cu multele greu-
tăți, cu care avem să ne luptăm, nu ne
îngăduie a sta cu mâinile în sân, așteptând
să ne vină venitele de-a gata.

Negustorul și țărănul, ca și cărtura-
rul, deopotrivă se nevoiesc a-și face rost
de câte o stăricică, cât mai bună pentru
ca așa cât mai lesne să poată face față
greului vieții.

Ce ne învață de altă parte biserică?
Ea ne îndeamnă prin rostul preotului, care
este încredințat lui Dzeu, din contră la
lăpădarea de bunuri vremelnice, preamă-
riat sărăcie, ca și când asta ar fi singura
cale întru a pătrunde în templul ferioirii.

Mă întreb dară, iubitorilor, cum se face,
că biserică și școala viei i nu cad de acord,
în ce privește prevederea noastră cu cele
de lipsă ale traiului zilnic?

Nimic mai ușor și mai simplu de des-
legat decât această întrebare.

Trebuie să fi orbit de patimă, ca să
nu bagi de samă, ce întâi și rost ascuns
zace în cuvintele sf. Scripturi, și că des-
chilirea de vederi — iubitorilor — este
numai o părere.

Fără teamă de a susținea ceva nea-
devăr putem declara, că bogăția nu con-
ține în sine nici o pedecă, cu stăt mai
puțin alcătuiește dară un păcat. Rău între-
bunțată însă ne poate aduce orândă. Nu
e mai mare greșală decât a crede, că doară
ar fi nedemn de un creștin bun a se în-
griji de cele pământești.

A osândi pe față ori ce năzuință de
a ne agonisi bunăstare materială, însemnă
a nu ne da seamă de rostul lumii și de
trebunțele traiului zilnic.

la această petiție repetită (datată din 29 Oct. 1791), din
faptul, că Adamovici a putut să plece la Viena numai în
19 Decembrie 1791, deducem că acest răspuns i s'a dat
din partea guvernului destul de târziu. Și când s'a dat, el
a fost astfel ticluit, ca să zădărnicească scopul călătoriei
episcopilor la Viena. Se zicea anume în acel răspuns, că
episcopii dacă au obținut învoirea prea înaltă de a călători
la Viena, nu se vor prezenta acolo ca deputați ai națiunii,
ci numai ca niște persoane private. Episcopul Adamovici a
remonstrat din nou la Viena, de unde a primit „rezoluția
prea înaltă” că poate călători, fără nici o dificultate.

Cu 4 zile înainte de plecarea (15 Dec. 1791) trimite
episcopul Gherasim protopopilor sub nr. 339 următoarea
înștiințare: „Pe lângă milostiva slobozenie dela prea înalta
curte, noao prin cuvințioasele locuri înștiințată, pentru bi-
nele clerului de obște, gândim cu ajutorul lui Dumnezeu în
19 zile a lunii și anului acestuia a porni către Beci, precum
dară călătoria aceasta prea cucerniceii tale se științează ca
rugând pe Dumnezeu pentru norocitul ei sfârșit, protopopi
tul sie-și încredințat, atâta de către preoți, precum și cela-
lalt norod, întru toată liniștea și dragostea (care purtare bună
mai mult poate să ajute dorirea de obște aceluiaș prea înaltă
curți arătate) să-l ocărmuești; așa dimpreună și se porun-
cește, ca până la întoarcerea noastră înapoi îndreptarea în
trebile dirigătoriei dela consistorium nostru să o aștepti, a-
șijderea acestuia să-i refeluești, atât despre comisiile până
acum date, precum și acelea să împlinești, care întru ase-
mănarea prea înaltelor rândueli și a noastre, prin acelaș con-
sistorium și s'ar întimălui, mai încolo trimițând arhipăsto-

reasca noastră blagoslovenie, rămânem (Sibiu 15 Decem-
vrie 1791) al prea cucernicii tale de binevoitor: Gherasim
Adamovici.

Dacă din motive, nu tocmai grele de înțeles, nu a sub-
scris „Supplex libellus” nici el, nici episcopul Bob pe a-
mândoi îi vedem în prima jumătate a anului 1792 interve-
nind cu destulă stăruință la curtea din Viena, pentru ca
mişcare națională-politică a clerului și poporului păstorit de
danșii să nu rămână cu totul zadarnică.

Dacă cel dintâi „Supplex libellus” este subscris nu-
mai de „humillimi perpetuoque fideles subditi Clerus, No-
bilitas, Militaris Civicusque Status universae nationis in
Transsylvania valachicae” și a fost înaintat „prin postă
Maiestății Sale”, — după cum spune Adamovici în epistola
sa din 10 Iunie 1791*) — la începutul anului următor pe

*) Rev Teol. pag. 415, dar din petiția adresată în 21 Iulie 1791
de episcopii Adamovici și Bob către monarh reiese destul de clar că cei
doi episcopi au înaintat și „Supplex Libellus Valachorum” din 1791 la
tron; comitiva, cu care îl vor fi înaintat, nu e cunoscută, dar ea va fi
fost probabil iscalită de amândoi episcopi, cari au făcut și pregătirile
necesare, câștigându-și informații prealabile, dacă petiția Românilor va fi
primită la tron cu bunăvoință sau respinsă. Iată cum expun lucrurile
chiar episcopii în petiția lor a 2-a către monarh (10 Iulie 1792): „...
într-o astfel de stare a lucrurilor, câtă vreme se manifesta din toate
părțile dorința națiunii, ce am putut noi să facem altceva, decât să în-
tărim în luna Martie a anului trecut (1791) la Augustul Tron al Dreptă-
ții și al Milostivirii cererile umile ale națiunii întregi” și mai departe:
„... pentru înaintarea amintitelor cereri ale națiunii ne-am dat silința
a obține prealabil învoirea prea augustului principe, care domina a-
tunci cu glorie, și cererile nu le am înaintat la augustul tron decât du-
pă ce am primit știre despre învoirea lui prea milostivă”. Așadar nu nu-
mai petițiile din 1792, ci și Supplex libellus din 1791 a fost înaintat la
tron tot din partea episcopilor; dacă l-au înaintat „prin postă”, iar nu
direct, motivul e că numai la sfârșitul anului 1791 li s'a dat voie a că-
lători la Viena.

amândoi episcopii îi vedem pășind cu mai multă barbație
în fruntea acestei mișcări naționale-politice, prezentându-se
în persoană la curtea împărătească și înaintând alte două
petiții însemnate, isvorâte din aceleași principii și călăuzite
de aceeaș dorință de emancipare națională ca și Supplex
libellus din 1791. De aceea e explicabil, că întreagă miș-
carea inițiată prin „Supplex libellus” a trecut în amin-
tirea posterității în legătură cu numele celor 2 episcopi,
cari dacă n'au îndrăznit a se expune pentru ea chiar din-
tru început, s'au înduplecat totuși a se identifica cu scopu-
rile ei și a o susținea mai târziu cu remarcabile stăruință
și jertfe.

La sfârșitul dietei din 1791 s'au ales 7 comisii, așa
numitele „Deputațiuni sistematice”, cari să studieze proie-
ctul pentru viitoare sesiuni. Între problemele, ce s'au în-
credințat spre rezolvire comis'unei eclesiastice compuse din
16 membri sub prezidiul conțelui Ioan Eszterházi, a fost
și aceea de a pregăti un proiect pentru promovarea cultu-
rei poporului român mai de rând („projectum promovendae
culturae rudioris plebis Valachicae.”).

Dieta a exmis și o deputațiune de 14 inși, care să
prezinte monarhului în Viena hotărârile și proiectele de legi.
Această deputațiune își începu sfaturile în Viena la 16 Fe-
bruarie 1792.**)

(Va urma).

*) Cf. „Articuli Dietales Anni MDCXCII. Claudiopoli 1793 pag.
120—1.

**) Cf. Dr. Ferd. Ziegler. Reformbewegungen in Siebenbürgen,
capitolul XXII: „Die Rumänenfrage vor dem Landtage”.

Pe departe de a lucra în conglăuire cu învățătura, scrieri, acelu, oăi predică sărăcie, lucră tocmăi contra oăi lui Dzeu; oăi să nu săpăm dăsințea ochilor, oăi ls. năi decât nu a osândit avuția și năi a cerut ca oămeri cu bunăstare să-și împartă averile lor, rămânând lipsiți.

Prin această doară, — locul celor priopșiți și provizați cu cele de lipsă l-ar fi luat niște oameni sărmani, lipsiți oăi — știm — nu sunt decât o sarcină pentru obște.

Isus a predicat numai contra adole, cari își cheltuesc toată vloga întru acurarea de bunuri trecătoare, lăsându-se cu totul stăpâniți de grijile lumesti.

Bogația și gustarea ei nu trecer, în ochii inv. neamului omenesc, de păcat și năi nu a oprit cu omul prin sărguință și muncă cinstită să-și sporească stărioica sa cu atât mai vârtos, oăi doară — știut lucru este, — omul înzestrat cu cele trebuincioase mai lesne poate jertfi și pentru alții lipsiți.

A pus însă — ce e drept — în vedere celor bogăți, îndurarea față de cei săraci.

Pe de altă parte apoi s'a îngrijit și de cei lipsiți, mângându-i și întărindu-le încrederea în Dzeu.

Din toată învățătura sa se desprinde judecata, că bunurile pământești nu alcătuiesc țânta vieții, nefiind ele niște bunuri dăinuitoare, ci mai vârtos niște mijloace, prin cari ne înlesnim calea spre fericirea vecinică dăinuitoare, ce ne este dată să și gustăm în nemijlocită apropiere a sfetului lui Dzeu și care se făgăduiesc în sfânta Scriptură celor cu inimă curată neprihănită, când se zice: „Feriți-vă, cei curați la inimă“... etc.

Da! inima curată, Dzeu n'o va urgisi, pentru că prețuiesc mai mult decât toate acele mărunte bunătăți, în căutarea cărora se intrunesc năzăințele multora.

Nici oă ne putem dori ceva mai de pret, și totuși când e să cercetăm rostul multelor alergări al cheltuelii de atâtă energie în lupta vieții, cu durere trebuie să ne alcătuim o părere foarte tristă despre mulți dintre noi, oăi să lasă ispită de greșită judecată, că țânta tuturor ostenelelor trebuie să fie agonisirea de bunuri și desfătări pentru trup.

În îndeplinirea fiecărui lucru, aceea ce le însușă pofta de muncă, este numai și numai nădejdea dobândirii unei vieți de belșug, în care numai ei văd încoronate cu succes ostenelele lor.

De o răsplată, care să le îndestulească și trebuințele sufletești și să le procure mulțămirea și conștiința datoriei împlinite, nu voiesc să știe unii ca aceștia.

De s'au și făcut vrednici, prin fapte de binefacere, de răsplată și de recunoștință celor constrânși la ajutorul lor, ei nu s'au și mulțămesc cu mulțămirea ce o coboară atât de dulce în sufletul lor conștiința faptei bune, îndeplinite în folosul altuia, ci așteaptă o răsplată tot în bunuri lumesti și deșarte, nutriind nădejdea oăi doară prin câștigarea de nume, de mărire oăi pot aduce o proptea mai mult la întărirea palatelor, sau la îmbunătățirea stării lor.

(Va urma.)

Apel.

Intâlnirea la 15 ani după examenul de maturitate a colegilor, absolvenți în anul 1897, la gimnaziul gr. or. român din Brașov.

Iubiților colegi!

Cincisprezece ani sunt o bună bucată de vreme. Așa, oăi azi abia prin rostul gazetelor dacă ne-am mai putea da de urmăre, cari acum sunt 15 ani eram atât de strâns legați prin cea mai frățescă colegialitate.

Intâlnirea la 10 ani am scăpat-o. Să nu lăsam trecut privilegiul acestei de 15 ani, oăi vremea se duce, trecându-ne nu numai tinerețea, dar și tirbindu-ne și numărul. Să ne intrăm dar la 29 Iunie st. v. (12 Iulie st. n.) în Brașov, cu toată dragostea ce ne legase odată.

Vă rugăm pe toți, cari știți așezarea și adresa altora, să le comunicați și particularul despre proiectul acestei întâlniri, ca nimenia să nu ne lipsească.

Auunțările să le faceți de o bună vreme la adresa: Dr. Victor Bontescu avocat, Hâtszeg. Iar programul și celelalte de lipsă o să vi se vestească la timp.

Cu dragoste colegială:

Dr. Mihai Popoviciu, Victor Fușcariu, preot, Dr. Virgil Cioban, preot militar, Zenovie Popoviciu, preot, Dr. Cornel Crăciunescu, avocat, Dr. Candid David, avocat, Dr. Victor Bontescu, avocat.

NOUTĂȚI.

Centenarul luării Basarabiei. În Rusia se fac pregătiri pentru a serba centenarul răpirii Basarabiei. S'a constituit și în România un comitet, prezidat de profesorul universitar A. D. Xenopol, care a luat inițiativa ca ziua de 26 Mai, când se împlinesc o sută de ani dela luarea Basarabiei, să fie serbată în România ca zi de jale. În vederea acestei manifestări, s'a admis următorul program: La casele românești se va arbora tricolorul în doliu; în capitalele de județe se vor ține conferințe, iar în comunele rurale se va trimite un discurs tipărit, care va fi citit sătenilor; în ziua de 26 Mai v., data centenarului, se va ține la teatrul național un festival, și în aceeași zi la toate bisericile din țară se vor oficia slujbele religioase. — O lucrare istorică, din acest prilej, pregătește dl N. Iorga, care a mai făcut propunerea următoare: Școțiile din Iași și Galați ale Ligii culturale să organizeze o expoziție basarabeană, iar la Iași să se ridice un internat pentru tinerimea din Basarabia, care vine la studii în România.

Vlaicu în Bucovina. Duminecă a avut loc în Cernăuț assemblarea dlui Aurel Vlaicu în fața unui public de peste 2000 de oameni. Au asistat numeroase persoane de distincțiune, în frunte cu guvernatorul Bucovinei. Deși timpul nu era favorabil, îndrăznețul aviator a făcut un sbor reușit. Din cauza vântului nu s'a putut executa programa întregă. După aterisarea s'au adus operațiuni furtive de aviatorel român. Societatea pentru cultura poporului din Bucovina, a oferit dlui Vlaicu o sumă de lauri. Seara s'a dat un balchet în onoarea serbătorului.

Distincțiune. Rectorul universității cernăuțene, dl Dr. Stefan Saghin, a fost numit doctor de onoare al universității din Atena. Distinsul membru al clerului și al facultății teologice dela Cernăuț reprezentase universitatea bucovineană la serbările jubilee din Atena.

Expoziție. La 6 Mai a. c. se va însușura în Braxela o expoziție de artă religioasă. Deschiderea expoziției o va face însuși regele.

Monument. Orașul Lipsca va înălța un uriaș monument de marmură în amintirea compozitorului Richard Wagner. Monumentul are să fie construit de măestrul Max Klingner.

Festivități muzicale în Viena. Iubitorii de muzică vor avea parte de câteva interesante festivități, ce se vor ține în Viena, începând din 21 Iunie până în 1 Iulie. Se vor organiza cinci concerte și două reprezentații de operă. Vor fi executate lucrările următorilor compozitori: Gluck, Haydn, Beethoven (simfonia a IX.), Schubert, Brahms, Hugo Wolf ș. a. Partea orchestrală va fi îngrijită de membrii societății filarmice din Viena.

La fondul Dr. Liviu Bran de Lemény, pentru ajutorarea elevilor mai lipsiți de mijloace dela școala civilă de fete a Asociațiunii, a contribuit cu 25 cor. Dna Eleonora Bran de Lemény, din prilejul părăsăturii oficiale pentru fericitul său soț în catedrala din Sibiu la 21 Aprilie 1912 n.

Decorați. Măiestrea Sa a decorat cu medalia specială pe mai mulți pompieri voluntari din Sibiu, pentru serviciul prestat în curs de 25 ani, între ei și pe următorii Români: Emil Vintilă, Ioan Imbăruș și Ștefan Vlad, primul de 37 ani, iar ceilalți doi de 30 ani membrii și iar celui voluntar de pompieri din Sibiu.

Venitele teatrelor parisiene. Directorii dela teatrele din Paris arată, că în anul 1911 au încasat 33 de milioane franci, din care sumă teatrele subvenționate iau parte cu nouă milioane. Cinematografele parisiene au avut un venit de trei milioane de franci.

Cărțile de cetit. În Franța se ivește din când în când plângerea, că numărul cărților franceze tipărite scade tot mai mult. Eugen Morel, în *Mercure de France*, scrie, că în Franța spar pe an oăi mii de cărți nouă și se tipăresc tot cam atâtă de cele vechi. Eată și rîul țării, în care apar cele mai multe cărți: Germania 30.000, Rusia 24.000, Anglia 10.000, Franța 9.000, Statele unite 9.000, Elveția 8.000, Italia 7.000. Cărți literare mai numeroase spar cu toate acestea în Franța, cu 21,4 procente, Anglia 20 procente, Statele unite 18,8 procente a cărților tipărite într'un an.

Bursă pentru crime politice. Magistratul din Praga a publicat un concurs la o bursă a doctorului Leo Ujka, în sumă de 65 cor. ane 48 bani. Conform literilor fundaționale, bursa este menită pentru criminali politici, cari au suferit pedeapsa închisorii. Doritorii de a obține bursa au să dovedească prin certificat, că aparțin naționalității slave, și că pe timpul osândirii n'aveau încă etate de 24 de ani.

Cancelăria advocațială a dnului Dr. Emil Babeș în Budapesta din 1 Maiu va fi mutată la Buda: J. Kemenes-utca Nr. 4, (lângă podul „Ferencz-József“).

Doamna Ana Rebegea n. Burdan s'a înoris membră pe viață la Reuniunea femeilor române din Sibiu, solvind taxa statutară de 40 coroane.

Domnul Cornel Cioran, director al Băncii Naționale a României, a binevoit a dona Lei 100, iar domnul Vasile Almășan, avocat în Cluj, 20 cor. pentru scopurile Reuniunii femeilor române din Sibiu. Marinișii donatori le exprimă mulțămirea publică: Comitetul R. f. r. d. S.

Pentru flota aeriană. Regele Victor Emanuel a contribuit 100.000 lire la colecta pentru flota aeriană a Italiei. S'au adunat până acum peste un milion de lire.

Cine lucrează mai mult. Poate nici odată nu s'a purtat în Statele unite o luptă electorală atât de vehementă ca auma, când e vorba de lupta între Taft și Roosevelt, cei doi candidați la prezidenția republicii. Partisanii lor fac propagandă chiar și prin lăudarea calităților personale ale celor doi bărbați. Astfel despre Roosevelt afirmă, că este superior și din motiv, că poate să lucreze mai mult decât Taft. Amicii lui Taft răspund prin publicarea programelor de lucru săvârșite de candidatul lor: arată la câte zile se scoală, cât timp se îmbracă, cât stă la masa de lucru, câți oameni primește și așa mai departe, — dovedind oăi puțin că Roosevelt. Știrile mai nouă spun cu toate acestea, că fostul prezident Roosevelt are mai mulți sorți de izbândă, decât actualul prezident Taft.

Poliștii învață nemțește. Mai în anii trecuți Parisul surprinse lumea cu știrea, că agenții săi de poliție din strădile principale au învățat limba engleză, cu gând de a face servicii cu atât mai ales americanilor și englezilor, cari cercetează în tot anul capitala franceză. Pilda aceasta o imitează acum și poliția din Budapesta, care a dispus ca poliștii unguri din piațele și străzile mai cercetate ale capitalei să învețe limba nemțească. Prelegerile în acest scop s'au și început. Sânt ascultate de vre-o două sute de persoane din serviciul poliției. — Va să zică străinii pot să viziteze de acum înainte Budapesta, fără teamă de a fi întimpinați de câte un agent prea patriotic cu vorbele: Nix deutsch!

Înrudirea etrusco-maghiară. Edusrd Somogyi, care se ocupă cu studiarea limbilor străvechi, a ținut Duminecă în Pojoa o prelegere despre înrudirea etrusco-maghiară. Prelegătorul s'a rostit asupra descoperirii făcute în săptămânile trecute de către profesorul din Paris, Martha, despre care se știe, oă ar fi stabilit prin dovezi științifice originea amintită. Somogyi trage la îndoaie adevărul afirmațiunilor profesorului parisian, care însuși deslășă, oă nu cunoaște temeinic limba ungurească. De altfel profesorul Martha și-a temis studial despre înrudirea etrusco-maghiară de dreptul la Academia de științe din Budapesta. Somogyi, mirându-se cum de Academia nu se grăbește a face cunoscut publicului părerile învățătorului dela Paris, a vorbit apoi despre istoria etruscelor, despre legile, mitologia, artă textură și limba acestui popor, așteptând ca mai ales învățații unguri să încerce deslegarea chestiunii de înrudire etrusco-maghiară.

Bioscopul Apollo din piața Hermann. Vineri în 26 și Sâmbătă în 27 Aprilie se va da: Genia, vederi. Dragoste tragică, dramă. Vânătoare de fani în Wells, sport. Desdemona, dramă socială în 2 acte, rolul principal este jucat de W. Psihander, actor la teatrul regal dinopenhaga. Moara nebunilor, comedie. Afară de program: Arrah-Na-Pogue, dramă irlandeză în 3 acte, un nou record al cinematografiei. Lăptitorul, comedie. Reprezentații se dau la orele 6 și 8 seara, în zilele de lucru, iar în Dumineci și sărbători la 2½, 4, 6 și 8. În fiecare zi oăntă la reprezentație muzica proprie.

Teatru.

Astăzi, Vineri, se dă pentru a doua oară „Der Evangelinmann“, iar mâine, ultima reprezentație, cu opera „Walküre“, de Wagner.

Din public.†)

Mulțămirea publică.

Subscrierul — din încredințarea comitetului și a sinodului parohial — aduce și pe calea aceasta cea mai călduroasă mulțămire iubitorilor noștri credincioși, aflați în America, cari au binevoit a contribui la apelul pentru școala noastră din Sebeșul-mare.

Îndeosebi aduc mulțămirea dlui Ioan Serb și credinciosului Mihail Buzaș, cari s'au străduit a încasa suma de 243 cor.

Dl Ioan Serb a încasat în New-Cast'e 160 cor. dela urmării: Ioan Nicolae Serb, Sebeșul-mare, 4 dolari, Teofil și Virsavia Bărdaș, Zoltan, 1 dolar, Teodor Păcurariu, Bărdaș, 5 dolari, 50 cenți, Miron și Elena Șandru, Șaroșul-săseș, 1 dolar, Dna Ana Braicu, Veșerd, 50 cenți, Vasile V. Gavrilă, Criș (Târnava-mare), 1 dolar, Mihail Ștef. Pușoaș, Ștefan Ștef. Pușoaș, oăte 50 cenți, Ștefan S. Pușoaș, Nicolae Ștef. Pușoaș; Ioan S. Pușoaș, oăte 25 cenți, V. Rohan, 50 cenți, toți din Sighișoara, Axente Păcurariu, Alexandru Părău, Ion Ion Târbea, oăte 25 cenți, toți din Coveș, George Oprean, Lăslăul-românesc, 25 cenți, George Băilă, Șaroșul-săseș, 50 cenți, Pentru Păcurariu, Coveș, Nicolae Bărdaș, Zoltan, Ioan Oltean, Răhău, Achim Turcu, Șaroșul-mare, Nicolae Nechifor, Petrifașu, Teofil Opetea, Mesindorf, Pavel Bărdaș, Ioan Bărdaș, Zoltan, Zaharie Gavrilă, Criș, oăte 25 cenți, Ioan A. Suciu, Criș, 1 dolar, Ioan Oprea, Majera, Petru Hânsa, Ioan A. Fleașu, Tiligoiș, Longhin Drăgan, Galeș, Ion Cup. Ioan Manasiu, Săliște, oăte 50 cenți, Avram Marou, Bărdaș, Vasile Stanciu, Rotbav, Pavel P. Bărdaș, Lepartoa, Toma Corsetea, Ilie, Andreiu Tom, Ghimbav, Ion Leancu, Ilie, Avsalon Săcu, Criș, Ioan Păcurariu, Coveș, oăte 25 cenți, Emanuil și Elena Bărbaș, Sighișoara, Pavel Nistor, Crăciunescu, România, Ioan Mărginean, Vasile Ghetan, oăte 50 cenți, Ilarie Bogățan, Maria Vădușă, Vasile Radu, toți din Bogața murășană, Georg Dănilă, Felța, Mihail Pora, Sighișoara, oăte 25 cenți, Nicolae Fluerășu, Drăsoivu, 50 cenți, Ion, Maria Barbu, Criș, 2 dolari, George Pușoaș, Arhita, Ioan Opetea, Zoltan, Vasile Barbu, Mălăncrav, George Pora, Arhita, oăte 25 cenți, Nicolae Bogolea, Daneș, 50 cenți, Ioan Moldovan, Beș, 1 dolar, George Suciu, Săseș, 1 dolar, Petru Șandru, Felța, 25 cenți, Ioan Bendorfoan, Săleșul-mare, 2 dolari; — iar credinciosul Mihail Buzaș a încasat în Terehaute 88 cor. 50 fl. dela următorii: Mihail Buzaș 5 dolari, Ioan Cadar, Andrașfalău-român, 50 cenți, Alexandru Bărbaș, Jăul-român, 20 cenți, Ioan Radu, 1 dolar, Petru Fălica, 50 cenți, Ioan Drăguș, 10 cenți, toți din Ferihaz, Petru Nistor, oăte 10 cenți, Nicolae Danu, Precup, Giurgiu, Ioan Tipuriță, oăte 25 cenți, Nicolae Dragomir, 10 cenți, Vale, Petru Șărcăin, Sibiel, 25 cenți, Domitru Tăbuș, 20 cenți, Andreiu Balteșu, Căbina, 50 cenți, Nicolae Iltu, 25 cenți, Ioan Iltu, 10 cenți, ambii din Vale, Ioan Neagu, Boluș-mare, Vasile Mihail, Nicolae Miha, Ștefan Suciu, toți din Hetur, Ioan Cojocariu, Ocnă Sibielului, oăte 25 cenți, Izidor Moldovan, Erediaș, 30 cenți, Avram Dărlăgian, Ernea Săseș, 20 cenți, Virică Ștefan, Ghiacăș, 25 cenți, Dumitru Borod, Negriștea, Răș Alexandru, oăte 20 cenți, Ioan Câmpian, Ilie Parhirie, Sighișoara, oăte 10 cenți, George Borod, Ciciouifalău, Iău, 50 cenți, Ioan Drăgoș, Nadeșul-săseș, George Bogolea, Petru Răduț, Hetur, oăte 25 cenți, Petru Drăgan, Rozalia Drăgan, Sighișoara, ambii oăte 1 dolar, Pavel Boz, 25 cenți, Ioan Șordean, Ferihaz, 20 cenți, Ioan Chișiu, Boluș-mare, 15 cenți, Ioan Sărbu, Vidăuț, 25 cenți, George Silioare, Alamor, 20 cenți, Toma Podan, Săcădate, Ioan Stăier, Ferihaz, Vasile Oprea, Hetur, oăte 25 cenți, George Ghindea, Cucuștea, Mihail Drăgan, Sighișoara, George Stanish, Tăluș, oăte 50 cenți, Ioan Blage, Bencefa, Ioan Pavel, George Morariu, 15 cenți, Solov, George Morariu, oăte 25 cenți, Damitru Ilieș, 10 cenți, toți din Andrașfalău-român, Nicolae Toma, 25 cenți, Vidăuțul-român.

Taturor dăruitorilor de sus le mai zic, ca bunul Dumnezeu să-i aducă deplini sănătoși și cu îmbelșugare la vetrele lor.

Săleșul-mare, 4/17 Martie 1912.

Iustin Sărbu, inv. gr.-or. român.

†) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu primește răspunderea.

Nr. 177/1912.

(109) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa a III-a **Trestia**, protopresbiteratul Cetății de piatră să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din toate venitele parohiale.

Concurenții vor avea să înainteze rugărilor de concurs, instruite conform normelor în vigoare, la Preașen. Consistor Arhidiecezan, în termenul deschis.

Lăpușul-unguresc, 16 Martie 1912.

Oficiul protopresbiterat al Cetății de piatră, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasilie Duma
protopresbiter.

Nr. 207/1912.

(107) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a III-a **Peștera** se scrie concurs cu termen de 30 zile dela datul publicării în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele cuprinse în coala B, despre întregirea venitului dela stat.

Concurenții au a-și înainta cererile în termenul deschis la oficiul protopopesc, și cu prealabila încuviințare din partea protopresbiterului a se prezenta cu 8 zile mai înainte de alegere în biserică pentru a cânta și cu-vânta, eventual celebra.

Brad, la 22/III. 1912.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Zăran-dului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasilie Damian
protopresbiter.

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese, aprobate de Preașenatul Consistor Arhidiecezan Nr. 3009/1912 Epitrop., prin aceasta se publică licitațiune minuendă, pentru a se da în întreprindere edificarea bisericii gr. or. rom. din **Zsinna**, protopopiatul Mercurei, Comitatul Szeben (Sibiu).

Licitațiunea se va ține la 29 Aprilie, (12 Maiu 1912) în edificiul școlii grănițerești din Zsinna la 11 oare a. m.

Prețul strigării este de 80.000 (Optzeci de mii) coroane, după care sumă licitanții au a depune un vadiu de 10% în bani gata sau în hârtii de valoare.

Intreg materialul este dator al da anteprenorului.

Comuna parohială are 100.000 cărămidă gata, care se pune la dispoziția întreprinzătorului, dar numai dacă întreprinzătorul o cumpără dela comuna parohială.

Oferte închise, provăzute cu vadiul corespunzător și cu declarația, că oferentul cunoaște condițiunile și se supune lor, sunt a se depune până la începerea licitațiunei, la mâna prezidentului comitetului parohial.

Comitetul își rezervă dreptul, de a da lucrarea în întreprindere aceluia dintre minus oferenti, în care va avea mai multă încredere.

Planul, preliminarul și condițiunile de licitațiune, se pot vedea la oficiul parohial din Zsinna, în oarele oficioase ori și când.

Licitanții pot fi numai persoane cualificate și probate în această meserie.

Zsinna, din sedința comitetului parohial ținută la 1/14 Aprilie 1912.

D. Panfilou
par. preș.

Nicolau Vlad-Stezar
paroh, not. com. par.

Epitropia parohială:

Vasilie Morariu Const. Streulea, Ioan Prode.

Nr. 382/1912.

(108) 1-3

Am văzut:

Avr. S. Pecurariu
protopresbiter.

Aviz.

☛ Să sprijinim arta română. ☛

Aduc la cunoștință on public, că după un serios studiu ce am făcut bisericilor mari, cu ajutorul Prea Ven. Consistor din Sibiu, m'am stabilit în comuna mea Agărbiciu, tr. Mediaș, unde primesc în lucrare orice pictură în ulei fin, ca: Iconostase, orice icoane și mărimi, cruci, prapori, hramuri pentru școli, praznicare, ori ce renoiri — tot felul de aurituri până la cel mai fin aur veritabil, cu prețurile ele mai favorabile. În timpul de toamnă și iarnă ori ce icoane portative (mobile) care le pot executa acasă, le lucrez cu preț foarte moderat.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cu deosebită stimă

Nicolae Baci,
pictor bisericesc.

(46) 14-

(Agărbiciu—Sz. Egerbegy.)

Mișelule!! Nici acum încă nu ți ai însemnat o, că eu numai tuburi de **Jacobi-Antinicotin** fumez!

(106 a) 1-13

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88-89

Biron central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferencz-körut 29

Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și 4-5 p. m.

[448] 60-

Director-șef

Dr. Cosmutza.

Căștigul cel mai mare ev. Un milion m.

Anunț de noroc!

Căștigurile le garantează statul.

Invitare la participarea **Șanzelor de câștig**

garantate de statul Hamburg a marelui loterii de bani în care

13 mil. 731,000 mărci

cu siguranță trebuie câștigate!

Conform noii deciziuni a înaltului guvern, această loterie s'a îmbunătățit prin urcarea capitalului, prin ce în mediu aproape toate câștigurile sa urcat cu circa 40% în proporție de până acum; așa, că nici o loterie din lume nu oferă șanșe atât de splendide.

Căștigul cel mai mare într'un caz foarte norocos până acum

600,000 mărci

sa urcat la

Un milion mărci.

Căștigurile principale următoare vor fi:

Mărci 900,000	Mărci 305,000
" 890,000	" 303,000
" 880,000	" 302,000
" 870,000	" 301,000
" 860,000	" 300,000
" 850,000	" 200,000
" 840,000	" 100,000
" 830,000	" 90,000
" 820,000	" 80,000
" 810,000	" 70,000

precum și mai multe câștiguri de 60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000, 10,000 mărci, ș. a. m. d.

În total conține loteria 100,000 lozuri, din cari 56,028 numeri, — deci mai mult ca jumătate, — se vor sorta cu siguranță, succesive în cursul celor 7 clase.

Prețul oficios al lozurilor cl. I. sunt:

Loz întreg	Jumăt. de loz	Sfert de loz
M. 10 (K 12)	M. 5 (K 6)	M. 2-50 (K 3-)

Planul oficios de tragere provăzută cu emblema statului, din care se văd depunerile pentru următoarele clase, precum și lista exactă a câștigurilor, le trimite la cerere înainte gratis și franco.

Fiecare participant primește după tragere lista oficioasă de tragere.

Căștigurile se solvesc prompt pe garanția statului. Totodată rog comande cel mult până în

3 Maiu.

Samuel Heckscher senr.

Casă de bancă în Hamburg 1013.

A se rupe aci.

Cupon de com. către Dl Samuel Heckscher senr. Casă de bancă, Hamburg 1013.

Trimiteți-mi { un loz întreg à M. 10 — (K 12 —)
" " de jum. à M. 5 — (K 6 —)
" " sfert de loz à M. 2-50 (K 3 —)

Adresa:

Suma o primiți alăturat } Ce nu corespunde a
Prin mandat postal } se șterge.
Ridicați-o prin ramburs }

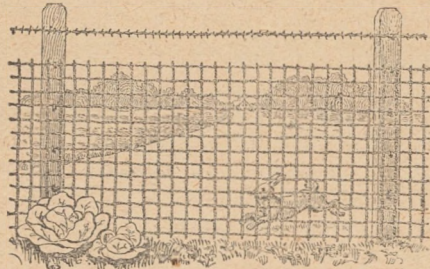
(100) 6-16

Garduri colosal de ieftine!

Invențiune senzațională.

Afară din cale practică!

Manipulare foarte ușoară!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțiunea neîntre- Impletituri-Hungaria. Se face nu- cută a patent. mai din sâr- mă suflată de zinc.

Prețul per metru quadrat 30 bani și mai mult.

A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker

Fabrică de gra- tii, impletituri și gard. de sârmă.

Budapest VIII. Üllői-ut 48/82.

Serviciu ieftin, prompt și conștientos. Catalog ilustrat gratuit și franco.

(32) 10-10

Bănci de școală

se pregătesc în diferite sisteme, pe deplin corespunzătoare, conform re- cerințelor igienice. Modelele se pot vedea în fabrica pentru bănci de școală a lui

11-24

Wilhelm Connerth
Sibiu, Strada Gușteriții 53.

Papier à Cigarettes

ABADIE

PARIS

se capătă în toate tutungeriile.

124 b) 22-

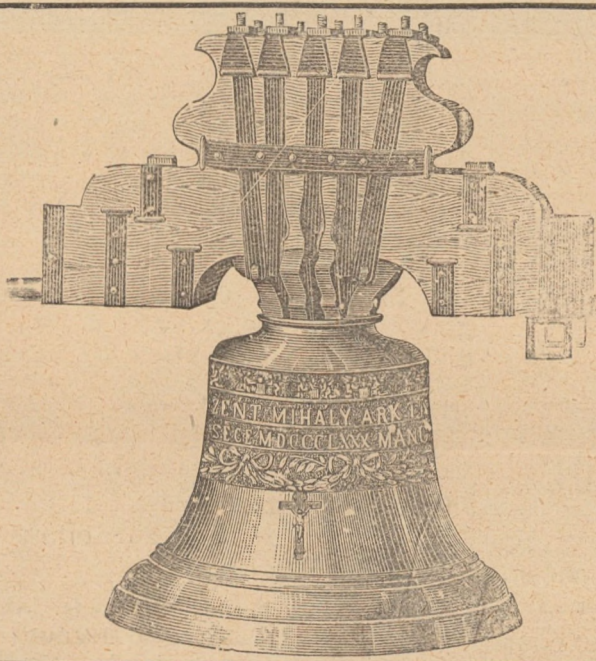
Prima și cea mai veche întreprindere pentru vărsare de campane (clopote) din Ardeal

Mihail Manchen

fabrică pentru vărsat clopote și scaune de clopote din fier bătut.

Înființată la anul 1822.

Sighișoara, piața de sus Nr. 47.

o firmă ce există dela anul 1822 și se bucură de bun renume, se recomandă tuturor comu- nelor bisericești a lifera și repara clopote de toată mărimea cu coroană de stejar, ori de fier legat, cum și clopote cu sunet armonie. Face și scaune de clopote din fier bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețu- rile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici se află gata în tot timpul. Solvirea se va primi și în rate.

(104) 1-24

A XXX-a ces. reg. priv.

LOTERIE DE CLASĂ

110.000 lozuri.

55.000 câștiguri.

Tot al doilea loz câștigă.

Căștigul cel mai mare:

1.000,000	200,000	80,000
600,000	100,000	70,000
400,000	90,000	60,000

și așa mai departe.

La clasa I-ă

tragerea în 22 și 24 Maiu.

Recomandă și trimite lozuri originale cu prețurile oficioase de

los original:	1/8	1/4	1/2	1/1
pentru cor.	1-50	3-	6-	12-

Colectura principală

JULIUS FRIEDE & Co.

SIBIU

Str. Cisnădiei 1

BRĂȘOV

Str. Mănăstirii 23.

Comandele se efectuează în modul cel mai simplu prin mandat poștal! La dorință lozurile se expediază și prin rambursă. La cerere chequri poștale, precum și planuri de joc se trimit gratuit și franco. Informațiuni gratuite.

(105) 1-4